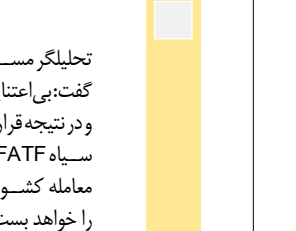

ضرر قطعی اینترنت بیشتر اعتباری بود

رییس اتاق بازرگانی ایران و چین معتقد است در دنیای امروز با توجه به اهمیت اینترنت در تجارت قطعی دسترسی ایران به این شبکه در کنار زبان‌های مالی برای اعتبار کشور نیز چندان نتیجه مثبتی نداشت.

مجیدرضا حیرری در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: برای تحلیل اتفاقات روزهای گذشته باید یک موضوع مهم را در نظر داشت و آن این که با توجه به شرایط کشور چه برخی تصمیمات و چه برخی واکنش‌ها از روی هیجان مطرح شدند و از این‌رو احتمالا با گذشت چند هفته از این اتفاق بسیاری از تحلیل‌ها و واکنش‌ها از هیجان دور شده و واقعی‌تر خواهند شد.

تبعات بی‌اعتنایی به FATF

تحلیلگر مسائل اقتصادی و سیاسی گفت:بی‌اعتنایی به یک‌نهاد بین‌المللی و در نتیجه قرار گرفتن ایران در فهرست سیاه FATF، مسیر و روند معاشرت و معامله کشورمان با دیگر ملل جهان را خواهد بست.

سید عبدالحسین ساسان در گفت و گو با ایرنا اظهار داشت: ایران در یکی از بزرگه‌های مهم خود طی سال‌های اخیر قرار گرفته است و معتقدم با یک انتخاب درست می‌توانیم به مرور وضعیت اقتصادی خود را سامان بخشیم و در جهان به سمت انزوا پیش نرویم. وی گفت: این امر به دلیل غفلت و نبود تدبیر است، زیرا فکر و انتخاب صحیح باید بگونه‌ای باشد که همیشه بین خوب و بهتر یکی را برگزینیم.

مشکل کمبود مسکن در شهرها حل نخواهد شد

طرح اقدام ملی مسکن، آب یا سراب

مسکن مهر در انتظار لطف دولت روحانی هستند.

■ جزئیات طرح ملی مسکن

به هر حال اسلامی سکان وزارت راه و شهرسازی را به دست گرفت و طرح «اقدام ملی برای مسکن» را مطرح کرد. در قالب این طرح قرار است علاوه بر تکمیل ۵۰۰ هزار واحد ناتمام مسکن مهر مسکن مهر و احداث ۲۰۰ هزار واحد مسکن روستایی در کل، دولت دوازدهم، معادل یک میلیون و ۱۰۰ هزار واحد مسکن احداث کند. یکی از ایرادات مهم مسکن مهر این بود که از اراضی خارج از شهرها استفاده شد که امکانات و تأسیسات زیرساختی نداشت و همین امر باعث شد تا هزینه‌های سنگین ایجادراه و زیرساخت‌های اصلی، امکانات رفاهی و... روی دوش دولت مانده و با اتمام بودجه دولت بدهکار و طرح ناتمام و بدون مشتری رها شد. اما قرار شده در طرح اقدام ملی مکان‌یابی درون شهرها باشد. بر اساس طرح اقدام ملی ۱۰۰ هزار واحد مسکن در بافت‌های جدید شهر، ۲۰۰ هزار واحد در شهرهای جدید و ۱۰۰ هزار واحد نیز در شهرهای کوچک و با جمعیت کمتر از ۱۰۰ هزار نفر ساخته شود. اسلامی در طرح اقدام ملی مسکن وعده داده تمام واحدهای مسکن مهر ناتمام تا پایان امسال تکمیل و تحویل شود و زمان ساخت واحدهای جدید در این طرح ۲ سال در نظر گرفته شده است. قرار است واحدهای مسکونی طرح ملی مسکن با قیمت تمام‌شده عرضه و به متقاضیان ۷۵ تا ۱۰۰ میلیون تومان وام از سوی بانک مسکن پرداخت شود.

طرح ملی مسکن با هدف خانه‌دار کردن دهک جامعه طراحی شده است. تولید مسکن برای دهک‌های یک و دو است که توسط نهادهای حمایتی مانند کمیته امداد و بهزیستی صورت می‌گیرد.
■ طرح ملی مسکن فراگیری لازم دارد
در این رابطه عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی با تأکید بر اینکه طرح اقدام ملی مسکن که از سوی اسلامی وزیر راه و شهرسازی مطرح شد، نیازمند بررسی‌های بیشتر است گفت: طرح ملی مسکن یک نقاط قوت و یک نقاط ضعف دارد. سید هادی یگانه‌بهدری به خبرنگار روزنامه تجارت گفت: این طرح را با هدف تولید ۴۰۰ هزار مسکن در سال مطرح کردند، اما اشکال اینجاست که فراگیری لازم را ندارد زیرا برای روستاها و شهرهای جدید مطرح شده، در حال که در این بخشهای کشور اساسا تقاضایی برای خرید مسکن وجود ندارد.
نماینده ارومیه با اعلام اینکه عمده مشکل مسکن در شهرهای جدید است بیرون شهرها و روستاهاست گفت: در این شهرکها دچار تورم مسکن هستیم و از سوی دیگر مسکن نیمه کاره هم نیز به وفور داریم که نه تنها خریداری

قانون مالیات‌های مستقیم در حال بازنگری

وزیر امور اقتصادی و دارایی با بیان این‌که قانون مالیات‌های مستقیم در حال بازنگری است، گفت: استفاده از ظرفیت لایحه مالیات بر عایدی سرمایه در بودجه ۹۹ مشروط به لحاظ آن در قالب تبصره‌های بودجه سال آتی است.

به‌گزارش خانه‌ملت، فرهاد دژپسند روز دوشنبه درباره سرنوشت لایحه مالیات بر عایدی سرمایه، اظهار داشت: قانون مالیات‌های مستقیم که مالیات بر عایدی بر سرمایه، ذیل آن قرار دارد، در حال بازنگری است و در این رابطه شورای بازنگری با حضور اساتید دانشگاه، نمایندگان بخش خصوصی و دستگاه‌های ذیربط تشکیل شده است و پس از نهای شدن فوراً به دولت ارسال خواهد شد.

مسکن را ندارند، در حاشیه شهرهای بزرگ سازماندهی کرد تا آنان صاحب خانه شوند.

وی بدترین شرایط برای ساخت مسکن دولتی را کمبود زیرساختها عنوان کرد و گفت: مسکن مهر بدترین تجربه بود زیرا مسکن را در جاهایی ساختند که هیچ امکاناتی نداشت و در حالی که مردم ساکن شده بودند، مدت‌ها از داشتن خدمات اولیه مانند آب و برق و گاز محروم بودند.

بهداری از دولت دوازدهم خواست به نوعی برای نیازمندان مسکن ایجاد کند که تعدادی گر مسکن مهر نشود گفت: قبل از آنکه مسکن ملی احداث و تحویل مردم شود، باید نیازهای همچون وسایل حمل و نقل عمومی، مدرسه، آب، برق، گاز و دیگر امتیازها برای مردم را ایجاد کرد.

■ نتوانی در تأمین آورده اولیه

وی در پاسخ به اینکه مردمی که تقاضای مسکن ملی دارند، به اندازه‌ای درآمد ندارند که بتوانند مبلغ آورده اولیه را تأمین کنند. از سوی دیگر تسهیلاتی که می‌پردازند سنگین است و اقساط آن به اندازه‌ای بالاست که مردم نمی‌توانند اقساط آن را بپردازند و به همین دلیل طرح ملی مسکن نمی‌تواند موفق بشود گفت: راجع به اینکه آورده اولیه چقدر باشد در شرایط متفاوت تعریف می‌شود.

نماینده ارومیه با اعلام اینکه آورده اولیه در شهرهای و روستاهای مختلف متفاوت است گفت: مبلغ آورده اولیه با توجه به توانایی مردم متفاوت است. بدین معنا که آورده اولیه مردم ساکن در شهرها و روستاها بنابر شرایط منطقه متفاوت خواهد بود. معمول این است که در شهرهای کوچک قدم اول را وزارت راه و شهرسازی برمی‌دارد، بدین معنا که وزارت راه و شهرسازی زمین را شناسایی می‌کند و در آن زمین حق تفکیک را از متقاضیان می‌گیرد. بنابراین زمین جایی ندارد.

وی با تأکید بر اینکه بحث پیمانکاری و سازنده زمین هنوز خیلی شفاف نشده است گفت: اینکه چه کسی باید مسکن ملی را بسازد و آیا باید مانند مسکن مهر تعاونی‌هایی شکل بگیرند که مسوولیت ساخت را بر عهده داشته باشند یا روش دیگری اجرایی شود، از موارد نامشخص است و در مجموع طرح اقدام ملی مسکن ابهامات زیادی دارد.

بهداری با اعلام اینکه در قالب طرح اقدام ملی مسکن، زیاد دنبال انبوه‌سازی نیستند گفت: در قالب طرح ملی مسکن بیشتر به دنبال ساخت و ساز در شهرهای کوچک و روستاها هستند و می‌خواهند واحدهای کوچک بسازند. وی از وجود ابهامات بسیاری سخن گفت که در کمیسیون عمران مجلس مطرح می‌شود و گفت: دولت می‌خواهد واسطه‌ها را جمع کند و اینکه بخواهند زمین را در اختیار یک تعاونی بگذارند تا آن را بسازد، چنین چیزی نیست. عضو کمیسیون عمران مجلس در پاسخ به اینکه طرح‌های رفع مشکلات که مانند مسکن اجتماعی از سوی دولت مطرح شده تاکنون به نتیجه نرسیده، آیا مسکن ملی به نتیجه می‌رسد گفت: اینکه گمان کنیم مسکن ملی در این دولت به نتیجه برسد، بعید به نظر می‌رسد. زیرا زمان زیادی تا پایان طرح دولتی باقی نمانده است. اما طرح اقدام مسکن ملی می‌تواند در این دولت شروع شود.

وی در پاسخ به اینکه مردم نگران این هستند که دولت آینده نیز مانند این دولت که رغبتی به کامل کردن مسکن مهر نداشت و آن را با تاخیر اجرایی کرد، مسکن ملی را نیمه‌کاره بگذارد و سرمایه‌های مردم رها شود گفت: معمولا به خاطر این‌که پروژه‌های دولتی ماهیت حاکمیتی دارد، باید اجرایی‌شود و خیلی نگرانی‌این را نداریم که طرح اقدام مسکن تعطیل شود. بهداری با تأکید بر اینکه اگر دولت روحانی مسکن ملی را شروع کند، دولت بعدی در هر صورت ناچار خواهد بود آن را ادامه دهد و به سرانجام برساند گفت: اعتبارات بخش زیادی از مسکن مهر را دولت تأمین کرده بود و به همین دلیل نیمه کاره ماند اما مسکن ملی از آورده مردم و تسهیلات بانکی است و دولت نقش زیادی در آن ندارد که دولت بعدی بخواهد آن را معطل نگه‌دارد.

گروه اقتصاد کلان - کورش شرفشاهی: سالیانه است که مسکن مانند تیغ دولبه عمل کرده است. بدین معنا که دولتهایی که عملکرد خوبی نداشته‌اند با انتقاد مردم رو به رو کرده و دولتهایی که مسکن دولتی ساخته‌اند، زمین دولتی واگذار کرده‌اند یا تسهیلات خرید مسکن قابل قبولی ارائه داده‌اند، در آذهان مردم ماندگار کرده است. اما در هر صورت مسکن یکی از مهمترین پیشروهای اقتصادی کشور بوده و از این پس نیز خواهد بود.

ساخت و ساز مسکن صدها صنعت کشور را به حرکت درمی‌آورد که اشتغالزایی خوبی دارد و گردش مالی این صنایع نظام بانکی را متحول می‌کند و رونق اقتصادی را رقم می‌زند. نکته مهمی که مسکن را در عرصه اقتصاد مطرح می‌کند، سود بالایی است که برای سرمایه‌گذاران در این بخش فراهم می‌کند. هنگامی که در مدت کمتر از یک ماه ارزش پول ملی با سر سقوط می‌کند، مردم به دنبال این هستند تا از ضرر نقدینگی به هر صورت خلاص شوند و پول را به هر کالای دیگری تبدیل کنند. عده‌ای دلار می‌خرند، برخی به سوی طلا می‌روند، افراد دیگری در بخش مسکن متمرکز می‌شوند و خلاصه اینکه سعی می‌کنند پولشان را هر چیزی مواضه کنند.

هر بار که بحران‌های مالی رقم خورده، قیمت مسکن بالا رفته و سرمایه‌ها گاهی در بخش ارز انباشته شده‌و به محض آنکه به اوج رسیده، سرمایه‌داران از آن بخش کوچ کرده و به سوی محل دیگری رفته‌اند و کار بجایی رسیده که علاوه بر آپارتمان، خانه‌های کلنگی و قیمت زمین رشد سرسام آوری داشته است.

■ میراث مسکن مهر

بدترین تجربه در گرانی مسکن را در دولت نهم شاهد بودیم و این میراث شوم برای دولت روحانی به ارمان گذاشته شد تا بار دیگر شاهد رشد و خشتناک قیمت مسکن باشیم.

دولت نهم برای مدیریت بر قیمت، طرح مسکن مهر را با رویکرد واگذاری ملک رایگان آغاز کرد. در این رابطه نیکزاد وزیر مسکن و شهرسازی دولت نهم ساخت چهار میلیون و ۴۰۰ هزار واحد مسکن مهر در شهرها و روستاها را پیش بینی کرد که نیمی از آنها در روستاها بود. مسکن مهر تا پایان دولت دهم همچنان در دستور کار بود و پایان دولت همچنان مسکن مهر در نقطه از کشور افتتاح و تحویل می‌شد. اما نتوان و کیفیت اجرای این طرح به نحوی به هدر رفت منابع متقاضیان، بانک‌ها و انبوه‌سازان منجر شد که تا پایان دولت دهم کمتر از ۳۰ درصد از این تعهد اجرا شده و آن بخش اجرا شده نیز به مضطی برای سازندگان و خریداران تبدیل شد.

آخرین آمار اجرای این طرح، از قفل شدن بیش از ۸ هزار میلیارد تومان سرمایه در بیش از ۴.۷ میلیون واحد بدون متقاضی واحد مسکن مهر در مناطق مختلف کشور خبر می‌دهد. نکته مهم این بود که دولت یازدهم به پهنانه‌های درست و غلط از پایان دادن به مسکن مهر خودداری می‌کرد و در حالی‌که بسیاری از مردم اجازه نشین بودند، خانه‌های مسکن مهر که نیمه کاره بود، تمام نمی‌شد و همچنان مردم در گیر مسکن مهری بودند که می‌بایست آنان را خانه دار کند.

دولت روحانی که با فشار مستاجران به ویژه کارگران و بازنشستگان و محرومان روبه‌رو بود، وعده‌های بسیاری داد که از آن جمله ساخت مسکن اجتماعی بود. آخوندی که در ابتدای دولت یازدهم سکان وزارت راه و شهرسازی را به دست گرفته بود، اعلام کرد که مسکن مهر از مسکن اجتماعی کپی شده که وی بنا داشته در دولت قبل اجرایی کند و هنگام رای اعتماد به نمایندگن مردم در خانه ملت قول داد که در قالب مسکن اجتماعی، بی‌خانه‌ها را خانه‌دارد می‌کند. این در حالی بود که نه تنها مسکن اجتماعی هرگز محقق نشد، بلکه مسکن مهر که می‌توانست بار نیز به مسکن را سبک کند همچنان نیمه کاره رها شده بود و هنوز هم که دولت روحانی وارد سال هفتم شده، بسیاری از متقاضیان

تجارت

سه‌شنبه ۵ آذر ۱۳۹۸ • شماره ۱۷۲۷
Mon • 26 Nov • 2019

خبر

صنعتگران ایرانی چند برابر کشورهای پیشرفته مالیات می‌دهند

صنعت به تنهایی ۶۱ درصد مالیات کشور را پرداخت می‌کند. این در حالی است که در دنیا این روند برعکس بوده و در اکثر کشورهای

پیشرفته سهم مالیات صنعت کمتر از ۱۰ درصد است. به‌گزارش ایسنا، سینا احدیان، کارشناس اقتصادی در برنامه‌ی پیش در خصوص وضعیت صنعت در اقتصاد ایران و نحوه پرداخت مالیات در دنیا تصریح کرد: سهم صنعت در تولید ناخالص داخلی، ۱۲ درصد است. اما صنعت به تنهایی ۶۱ درصد مالیات کشور را پرداخت می‌کند. در دنیا این روند برعکس است.

وی ادامه داد: سهم صنعت در تولید ناخالص کشورهای مازی، کره جنوبی و فرانسه بیش از ۲۰ درصد است و در پرداخت مالیات نیز ۲.۲، ۱۳.۶ و ۱۶.۵ درصد می‌باشد. به‌طور کلی در اکثر کشورهای

پیشرفته سهم مالیات صنعت کمتر از ۱۰ درصد است. احدیان گفت: وقتی وضعیت صنعت ما بدین شکل است، پس توان رقابت با کشورهای پیشرفته را از دست می‌دهد. در حال حاضر دست دولت در گلوی صنعت گران است و آنها تحت فشار هستند. اساسا مالیات منبع درآمد دولت‌ها در کشورهای پیشرفته است. همچنین به‌عنوان ابزار تنظیمی استفاده می‌شود.

مشکل به دلیل فراهم نبودن

برخی زیرساخت‌ها است

یک کارشناس مسائل اقتصادی با اشاره به روند اختصاص بسته‌های معیشتی گفت: ممکن است به دلیل فراهم‌نودن برخی زیرساخت‌ها مثل اختلال اخیر در اپراتور، هم‌راول مشکلاتی در این مسیر به وجود بیاید. باید توجه داشته باشیم که احتمال بروز خطا و عارضه در ارائه خدمت به جمعیت چند ده میلیون نفر اجتناب‌ناپذیر است.

هادی حق‌شاس در گفت‌وگو با ایسنا با اشاره به اینکه مصرف بنزین در سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ به ترتیب با افزایش ۱۴ و ۹.۲ درصدی مواجه بود، تأکید کرد افزایش قیمت بنزین اجتناب‌ناپذیر بوده است.

این کارشناس اقتصادی ادامه داد: به علت اجتناب‌ناپذیر بودن افزایش قیمت بنزین، در مورد جرابی این موضوع دیگر جای صحبت وجود ندارد، اما نکته این است که مبالغ حاصل از این اقدام چگونه صرف می‌شود چرا که ارزیابی‌های سه‌مرحله‌ه قالب ۶۰ میلیون نفر بخش اساسی و مهمی از جمعیت هدف را مورد پوشش قرار داده است. وی در ادامه تصریح کرد: واقعیت این است که جامعه هدف مورد نظر در خصوص دریافت بازانه‌های معیشتی به‌طور عمده افراد تحت پوشش کمیته‌امداد، سازمان بهزیستی، بازنشستگان کشوری، لشگری، تأمین اجتماعی یا افراد تحت حمایت‌نهادهای بیمه‌ای مانند بیمه سلامت هستند.

بورس کالا مرجع قیمت زعفران شده است

مدیرعامل بورس کالای ایران گفت: بورس کالا یکی از مراجع قیمت‌گذاری زعفران در ایران است، لذا می‌توان گفت بورس کالای ایران در حوزه داخلی یکی از مراجع اصلی تعیین قیمت زعفران است و با ورود فعالان بزرگ در حوزه صادرات به این بازار، این امکان نیز وجود خواهد داشت که به سمت مرجعیت قیمتی در سطح بازارهای جهانی زعفران حرکت کنیم. حامد سلطانی نژاد ادامه داد و گفت: در بورس کالا چون به صورت مستمر کالا عرضه می‌شود، مرجع تعیین قیمت در داخل کشور است بطوریکه در برخی از کالاها میانی تعیین قیمت در بازارهای خارج از بورس هم به حساب می‌آید. اما در حوزه بین‌الملل نرسه‌ای گرس که یک منبع خارجی است، قیمت‌های کشف شده در بورس کالا در برخی کالاها را به‌عنوان مرجع اعلام می‌کند و نرخ فرآورده‌های نفتی را نیز منتشر می‌کند.

تأثیر قیمت حامل‌های انرژی بر بازار سرمایه

عضو هیات مدیره بورس انرژی با اشاره به عزم جدی دولت برای افزایش قیمت بنزین، و حامل‌های انرژی به‌سنا گفت: افزایش قیمت یک کمشیر دوله است. تغییر قیمت بنزین از یک طرف می‌تواند هزینه شرکت‌ها را افزایش دهد به خصوص شرکت‌های انرژی بر که از انرژی ارزان استفاده می‌کردند اکنون با چالش‌های جدیدی رو به‌رو می‌شوند اما از طرف دیگر، این افزایش قیمت می‌تواند برای سرمایه‌گذاران مفید باشد. سیدرضاعلوی گفت: بحث افزایش قیمت حامل‌های انرژی موجب افزایش تورم خواهد شد و همین‌طور که می‌دانید رابطه تورم و بازدهی بورس مثبت است. به این ترتیب، در آینده‌ای نزدیک شاهد اصلاح بیشتر حامل‌ها و بازانه‌های انرژی خواهیم بود و به تبع آن تورم موجود افزایش پیدا کرده و رشد قیمت سهام شرکت‌ها در بازار سرمایه نیز اتفاق می‌افتد.

شروع پر قدرت بورس‌های جهانی

شاخص‌های بورسی در مناطق مختلف جهان معاملات هفتگی را با قدرت آغاز کردند. به‌گزارش ایسنا به نقل از رویترز، در معاملات بازارهای بورس در اروپا، شاخص‌ها عملکرد مثبتی داشتند تا جایی که شاخص "فوتسی ۱۰۰" بورس لندن با جهش ۱.۲۲ درصدی تا ۷۳۶۸۱ واحد بالا رفت، شاخص "کک ۴۰" بورس پاریس با افزایش ۰.۲ درصدی در سطح ۵۸۹۲.۱۳ واحد بسته‌شد و شاخص "دکس ۳۰" بورس فرانکفورت در آلمان با صعود ۰.۲ درصدی و ایستادن در سطح ۱۳ هزار و ۱۶۳۸۸ واحدی به کار خود خاتمه داد. در مادرید شاخص "اس‌اند پی ۳۵" ۰.۴۴ درصد بالا رفت و به ۹۲۵۴.۷۰ واحد رسید. در وال استریت، همه شاخص‌ها صعودی بودند تا جایی که شاخص "داو جونز اینداستریال اوریج" یا "ا۰۳۹" در صد افزایش نسبت به روز قبل و در سطح ۲۷ هزار و ۸۷۵۶۲ واحد بسته‌شد، شاخص "اس‌اند پی ۵۰۰" ۰.۲۲ درصد افزایش تا سطح ۳۱۱۰.۲۹ واحدی بالا رفت و دیگر شاخص مهم بورسی آمریکایی یعنی "نزدک کامپوزیت با افزایش ۰.۱۶ درصدی در سطح ۸۵۱۹۸۹ واحدی بسته‌شد. از سوی دیگر در معاملات بورس‌های آسیا، شاخص "نیک کی ۲۲۵" بورس توکیو ژاپن با افزایش ۰.۷۸ درصدی تا سطح ۲۳ هزار و ۲۹۲۸۱ واحدی بالا رفت، شاخص "هانگ سنگ" بورس هنگ کنگ با افزایش ۱.۵۳ درصدی به ۲۷ هزار و ۲۰۰۹ واحد رسید.

با رشد ۲۷۰۳ واحدی رقم خورد؛

شاخص بورس روی ریل سرعت

تومان داد و ستد کردند. شاخص قیمت با معیار وزنی ارزشی نیز ۷۳۴ واحد رشد کرده و به رقم ۸۲ هزار و ۶۴۱ واحد رسید. شاخص قیمت با معیار هموزن هم ۱۴۴۵ واحد رشد کرده و به رقم ۶۲ هزار و ۱۴۸ واحد رسید. شاخص آزادشاوور با افزایش ۳۹۱۰ واحدی به رقم ۳۶۰ هزار و ۲۲۲ واحد رسید. شاخص بازار اول بورس با افزایش ۱۴۵۸ واحدی به رقم ۲۳ هزار و ۶۰۱ واحد رسید. شاخص بازار دوم بورس با افزایش ۷۷۸ واحدی به رقم ۶۳۹ هزار و ۲۳ واحد رسید. نماندهای انقبورتامیک ایران، ایران خودرو، کشتیرانی، سایپا، هم‌راه‌اول و داروسازی دکتر عبیدی بیشترین اثر افزایشی شاخص بورس را داشتند و نماد بلاش نفت بندرعباس بیشترین اثر کاهی در شاخص کل بورس را داشته است.

همچنین نماندهای پر بیننده مربوط به بانک ملت، بانک تجارت، سایپا، ماشین‌سازی اراک، بانک صادرات، بانک اقتصاد نوین، کشتیرانی ج.ا. و پالایش نفت اسفهان بودماند.

در پایان معاملات روز دوشنبه ۴ آذر ماه، فرابورس ایران شاخص کل ۵۲ واحد رشد کرده و به رقم ۳ هزار و ۹۹۹ واحد رسید.

ارزش روز بازار اول و دوم فرابورس ایران به بیش از ۲۲۹ هزار میلیارد تومان رسید.

معامله‌گران فرابورس بیش از ۱،۲ میلیارد سهام، حق تقدم و اوراق مالی در قالب ۱۹۰ هزار معامله و به ارزش ۱۳۸ میلیارد تومان داد و ستد کردند.